

ἐφημερόζετο ὑπὸ William Murdoch καὶ Samuel Clegg τὸ 1805 ἰδρυσάντων ἀεροφωτοποιεῖα. Ἀλλὰ τοῦ μηχανισμοῦ αὐτῶν ὄντος λίαν ἀτελοῦς, παρήγετο ἀκάχαρον ἀέριον ἀποπνέον δυσώδη καὶ μολυσματικὴν ὁσμὴν τούτου ἕνεκα περιορίσθησαν εἰς τὸ νὰ φωτίσῃσι τὰ ἐργοστάσιά ταν μόνον.

Συγχρόνως τότε ἐν Γερμανίᾳ, ὁ Wingler, καταγόμενος ἐκ Μοραβίας, μεταγλωττίσας τὸ περί ἀερίοφωτος σύγγραμμα τοῦ Lebon, διέτρεχεν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν τῆς Γερμανίας, τὸ Ἀμβούργον, τὴν Βρέμην, τὴν Βιέννην, ἐπιδεικνύων τὴν νέαν ἐφεύρεσιν ὡς λίαν ἀξιοπεριεργόν. Ἦλθε καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνθα ἐγνώρισεν ἐκ τοῦ σύγγραμτος τὰς ἐργασίας τῶν Clegg καὶ Murdoch. Ὁ Wingler μετονομασθεὶς ἐπὶ τὸ ἀγγλικώτερον Winsor συνέλαβε τὴν ἰδίαν νὰ διοργανώσῃ ἐταιρίαν, ἣτις νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν δι' ἀερίοφωτος φωτισμόν. Κατορθώσας νὰ λάβῃ τὸ 1805 προνόμιον ἐσχημάτισε ἐταιρίαν διὰ μετοχῶν Κεκτημένος δὲ ἄρκοσαν τόλμην καὶ νοῦν ἐπιχειρηματικόν, καὶ ἐκμεταλλεύμενος τὸ κερδοσκοπικὸν πνεῦμα τῶν Ἀγγλων, κατώρθωσε νὰ ἐγγράψῃ μετοχὰς ἀξίας 50000 λιρῶν ἀγγλικῶν. Στερούμενος ὅμως ὁ Winsor τῶν ἀπαιτουμένων τεχνικῶν γνώσεων ἐδὲ πᾶνθησεν ὅλον τὸ ποσὸν τοῦτο ἀνωφελῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου τῆς ἐπιχειρήσεως ἀποτυχούσης ἡ ἐταιρεία διελύθη. Δὲν ἀποθρῶνεται ὅμως, ἐργάζεται μετὰ μεγάλῃς ἐπιμονῆς, μελετᾷ τὸ ζήτημα ὑπὸ τεχνικῆν καὶ βιομηχανικὴν ἔποψιν, καὶ ἐπὶ τέλους κατορθώνει, τυχὼν καὶ τῆς προστασίας τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως, νὰ ἰδρῆθῃ τὸ πρῶτον δημόσιον ἐργοστάσιον ἀερίοφωτος ἐν Peder Street ἐπικουρούντος καὶ τοῦ Samuel Clegg, ὅστις πολὺ συνέτελεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πρώτου τούτου ἐργοστασίου ἀπέβησαν ἀρκούντως ἐνθαρρυντικά, ἐκ τούτων δὲ παρωρμήθησαν καὶ ἄλλαι συνοικίαι νὰ φωτισθῶσι δι' ἀερίοφωτος, οὕτως ὥστε τὸ 1823 ἐλειτούργουν ἐν Λονδίῳ πολλὰ ἐργοστάσια ἐξάγοντα ἀερίοφωτος.

Ὁ Winsor ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀποτελεσμάτων τῶν ἐργασιῶν του ἀπεφάσισε νὰ εἰσαγάγῃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὴν νέαν ταύτην βιομηχανίαν. Καὶ ἔλαβε μὲν τὸ προνόμιον τὸ 1815, ἀλλ' ἀπήντα ἐνταῦθα πλείονα προσκόμματα ἢ ἐν Ἀγγλίᾳ. Εἰς τὸν σκοπὸν του ἀντετάχθησαν πολλοὶ τῶν ἐπιστημόνων καὶ λογίων, ὡς καὶ οἱ ἔμποροι ἀντικειμένων τοῦ δι' ἐλαίου φωτισμοῦ. Μὴ ἀποβλῶν ὅμως τὸ θάρρος του κατέφυγεν εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, δημοσιεύσας τὸν τρόπον τοῦ νέου φωτισμοῦ καὶ τὰ πλεονεκτήματα αὐτοῦ. Προσεπικυρῶν συνάμα καὶ ἐμπράκτως ὅσα προφορικῶς καὶ ἐγγράφως ὑπεστήριζεν, ἐφώτισε δι' ἀερίοφωτος τὸ Βασιλικὸν Ἀνάκτορον (Palais royal) καὶ τὸ Πανόραμα ἐν ἔτει 1817. Οὕτω κατώρθωσε νὰ συστήσῃ ἐταιρίαν πρὸς φωτισμόν τοῦ Λοῦξεμβούργου καὶ τοῦ Ὁρδεῖου, ἣτις μὴ διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ Winsor ἐχρεωκώπησεν. Ἐκτοτε ὅμως πολλοὶ ἄλλοι βλέποντες τὰ πολλὰ τοιούτου φωτισμοῦ πλεονεκτήματα, τὸ ἐπικερδὲς αὐτοῦ, τὴν λαμπρότητα καὶ εὐχρηστίαν, ἐπέδωθησαν ἐρρωμένως εἰς τὴν νέαν ταύτην βιομηχανίαν οὕτως ὥστε πολλὰ ἐν Παρισίοις ἰδρῆθησαν ἐργο-

στάσια χορηγοῦντα ἀερίοφωτος, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Enfer δι' οὗ ἐφωτίζετο τὸ νοσοκομεῖον τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου, καὶ ἕτερον σημαντικώτερον τὸ ἄνωθεν τοῦ προσταεῖου Montmartre. Τὸ δὲ 1819 ἡ δημορχία τῶν Παρισίων εἰσήγαγε τοὺς φανούς τοῦ ἀερίοφωτος εἰς τὰς λεωφόρους καὶ τὰς πλατείας, εὐρίσκουσα τὸν νέον φωτισμὸν οικονομικώτερον, κανονικώτερον λειτουργοῦντα, καὶ φατιστικώτερον. Τὸ 1825 συνεστήθησαν πολλὰί ἐταιρίαι ἀναλαβοῦσαι τὸν φωτισμὸν διχοφῶν διαιμερισμάτων τῶν Παρισίων. Καὶ τέλος τὸ 1855 ἡ ὑπὲρ τὴν τιτλον Παρισιὴν ἐταιρία (Gompagnie-Parisienne) συμπεριλαβοῦσα ὅλας τὰς προὔπαρχούσας ἔλαβε τὸ πονόμιον παρὰ τῆς δημορχικῆς ἀρχῆς τοῦ φωτισμοῦ τῶν Παρισίων. Τὸ δὲ 1861 ἡ ἰδία ἐταιρία ὑπέγραψε συμβόλιον μετὰ τῆς δημορχίας δι' οὗ ἐνέλαβε τὸ ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ δι' ἀερίοφωτος φωτισμοῦ τῶν Παρισίων, προνόμιον λήγον τὸ 1905.

Ἐν Γερμανίᾳ ἡ ἐφεύρεσις τοῦ Lebon ταχέως μετεδόθη, καὶ τὸ 1826 ἡ πόλις Ἀνόβερον ἐφωτίσθη δι' ἀερίοφωτος ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς ἐταιρίας Impérial continental gaz Association, ἣτις εἶχεν ἰδρῦσει πολλὰ ἀερίοφωτοποιεῖα ἐν Γαλλίᾳ, ἐν Βελγικῇ, ἐν Ὀλλανδίᾳ καὶ ἐν Αὔστρᾳ. Βραδύτερον πολλοὶ Γερμανοὶ εἰδικῶς ἐπιδοθέντες εἰς τὴν νέαν ταύτην βιομηχανίαν ἰδρυσαν πολλὰ πρὸς τοῦτο ἐργοστάσια.

Σήμερον ὡς γνωστὸν ἡ βιομηχανία αὕτη εἶναι πανταχοῦ σχεδὸν διαδεδομένη. Καθ' ἐκάστην δὲ ἐπιτυχάνονται πολλὰί βελτιώσεις καὶ ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ ἀερίου καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἄρους καὶ τὸν τρόπον τοῦ φωτισμοῦ. Ἐν τοῖς ἐπομένοις θὰ ἀναπτύξωμεν τὰ κατὰ τὴν παραγωγὴν καὶ ἐφαρμογὴν αὐτοῦ.

Ἐν Θεσσαλονικῇ.

Γ. ΧΚ.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΟΨΙΣ ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ἐν ἔτει 1891 (ν)

ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΓΓΛΟΥ

(Συνέχεια.)

Ἄνεμοι. Μέχρι τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου, ἐπόμενος ταῖς ὀδηγίαις τοῦ καθηγητοῦ κ. Κοκκίδου, ἐσημείουν τοὺς πνέοντας ἀνέμους κατὰ τὰς 8 κυρίας αὐτῶν διευθύνσεις σὺν τῇ ἐντάσει αὐτῶν ἕκτοτε ὅμως, ἐπόμενος ταῖς νέαις ὀδηγίαις τοῦ κ. Αἰγινήτου, σημειῶ καὶ τὰς ὑποδιαίρεσεις τῶν διευθύνσεων ταύτων, ἧτοι ἐν ὄλῳ 16 διευθύνσεις, σὺν τῇ ἐντάσει τοῦ ἀνέμου.

Ἐκ τοῦ ἐπομένου πίνακος τῶν ἀνέμων δεικνύται ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1891 ἐπικρατέστεροι ἀνεμοὶ ἦσαν οἱ Ν, ΝΑ, Β, ΒΑ καὶ Δ.

Πίναξ τῆς διανομῆς τῶν ἀνέμων κατὰ τὰς 16 κυρίας διευθύνσεις καὶ τὴν νημείαν καθ' ἑκάστοτά τοῦ μηνὸς ἦτοι τῶν ἡμερῶν ἑκάστου

Μῆνες	NNE BBA	NE BA	ENE ABA	E A	ESE ANA	SE NA	SSE VNA	S N	SSW VND	SW ND	wSw ΔND	W Δ	wNw ΔBΔ	NW BΔ	NNW BBΔ	N B	Νημεία Ο
Ἰανουάριος	—	12,9	—	29,0	—	16,1	—	25,8	—	—	—	—	—	3,3	—	12,9	—
Φεβρουάριος	—	28,6	—	21,4	—	14,3	—	3,6	—	—	—	—	—	—	—	17,8	14,3
Μάρτιος	—	12,9	—	3,2	—	19,4	—	22,6	—	3,2	—	6,4	—	—	—	19,4	12,9
Ἀπρίλιος	10,0	6,7	3,3	—	—	6,7	20,0	23,3	3,3	6,7	—	6,7	—	—	—	10,0	3,3
Μάιος	3,2	9,7	3,2	3,2	—	—	3,2	25,8	3,2	—	6,5	19,4	—	—	3,2	12,9	6,5
Ἰούνιος	—	—	—	—	—	3,3	10,0	23,3	3,3	16,7	6,7	16,7	13,4	3,3	—	—	3,3
Ἰούλιος	—	3,2	—	—	—	—	3,2	25,8	3,2	9,7	6,5	22,6	—	3,2	3,2	9,7	9,7
Αὐγούστος	6,5	3,2	—	3,2	—	16,1	—	35,5	—	—	—	9,7	—	—	—	9,7	16,1
Σεπτέμβριος	3,3	13,4	—	10,0	—	13,4	20,0	23,3	3,3	6,7	—	3,3	—	—	—	3,3	—
Ὀκτώβριος	—	6,5	—	6,5	9,6	32,2	9,7	6,5	—	—	—	3,2	—	—	—	16,1	9,7
Νοέμβριος	6,6	10,0	—	13,4	—	20,0	—	16,6	—	—	—	—	—	—	—	20,0	13,4
Δεκέμβριος	6,5	6,5	—	9,7	3,2	16,1	38,7	—	—	—	—	3,2	—	—	—	12,9	—
Ἔτος	3,0	9,5	0,5	8,3	1,0	12,0	6,5	22,6	1,4	3,6	1,6	7,6	1,1	0,8	0,5	12,1	7,5

Ποσὴν τῶν ἡμερῶν καθ' ἃς ἔπνευσεν ἑκάστως τῶν ἀνέμων.

Ἰανουάριος	—	4	—	9	—	5	—	8	—	—	—	—	—	1	—	4	—
Φεβρουάριος	—	8	—	6	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	5	4
Μάρτιος	—	4	—	1	—	6	—	7	—	1	—	2	—	—	—	6	4
Ἀπρίλιος	3	2	1	—	—	2	6	7	1	2	—	2	—	—	—	3	1
Μάιος	1	3	1	1	—	—	1	8	1	—	2	6	—	1	4	4	2
Ἰούνιος	—	—	—	—	—	1	3	7	1	5	2	5	4	1	—	—	1
Ἰούλιος	—	1	—	—	—	—	1	8	1	3	2	7	—	1	1	3	3
Αὐγούστος	2	1	—	1	—	5	—	11	—	—	—	3	—	—	—	3	5
Σεπτέμβριος	1	4	—	3	—	4	6	7	1	2	—	1	—	—	—	1	—
Ὀκτώβριος	—	2	—	2	3	10	3	2	—	—	—	1	—	—	—	5	3
Νοέμβριος	2	3	—	4	—	6	—	5	—	—	—	—	—	—	—	6	4
Δεκέμβριος	2	2	—	3	1	1	5	12	—	—	—	1	—	—	—	4	—
Ἔτος	11	34	2	30	4	44	25	83	5	13	6	28	4	3	2	44	27

(Ἔπεται τὸ τέλος.)

ΛΕΥΚΟΤΗΣ ΤΩΝ ΟΔΟΝΤΩΝ

Δίκαιον εἶναι, νομίζω, ν' ἀφιερῶσωμεν τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις ταῖς ἀξιοτίμιαι ἀναγνωστρίαις τοῦ «Προμηθεύς», ἔστω καὶ ἂν τοιαύτη ἀφιέρωσις ἐν περιοδικῶ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ἐν Ἑλλάδι ἀνάγεται χρονολογικῶς εἰς τὰ τέλη ἴσως τοῦ εικοστοῦ αἰῶνος. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τοὺς ἐπιγεῖους ἀγγέλους δύναται τις νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὕρῃ πανταχοῦ, ἀλλ' ἀφοῦ ὁ ἀνὴρ, ὅστις, κατὰ τὸν Σχίλλερ, αἰωνίως ἔζηθεν τοῦ δρυφάκτου τῆς ἀληθείας περιφέρειται, μόλις καὶ μετὰ βίας ῥίπτει βλέμματά τινα γοργὰ ἐπὶ τὰς θετικὰς ἐπιστήμας, τὸ δεύτερον αὐτοῦ ἀρνητικώτερον ἡμῖς, τοῦ ὁποίου ἔργον εἶναι κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν, νὰ πλέκῃ καὶ ὑφαίνῃ ἄνθη ἐν τῷ γήινῳ βίῳ, δικαιοῦται νὰ μὴ συγκαταλέγηται ἐν τοῖς ἀναγνώσταις σπουδαίου περιοδικῶ τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Καί μ' ὄλα ταῦτα, καὶ τὸ λέγομεν μετ' ὑπερφηανίας, ὁ «Προμηθεύς»

ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀναγινώσκηται καὶ ὑπὸ τοῦ ὄραϊου φύλλου. Ἦδη προβαίνομεν :

Ἀγαπηταὶ ἡμῶν ἀναγνώστριαι.

«Ὀδόντες μαργαρίται περικλειόμεναι ὑπὲρ χειλέων κοραλλίων» εἶναι εἰς τῶν πρώτων παραγόντων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖται τὸ γινόμενον τοῦ ἰδανικοῦ σωματικοῦ κάλλους ἐν τῇ ποιήσει. Ἀλλὰ τὴν καθαρότητα καὶ λευκότητα τῶν ὀδόντων τὴν τόσον περιζήτητον παρὰ τῷ ὄραϊῳ φύλῳ, σήμερον, ὅτε ἡ κρεωφαγία εἶναι ἡ κυρία ἡμῶν τροφή καὶ ἡ μαγειρική κατήνησεν ἐπιστήμη ποικίλων καὶ ἀπείρων συνδυασμῶν, πολλὰ τὰ αἰτία καταστρέφουσιν, αἱ δὲ ὀδονταλγίαι εἶναι καὶ αὐταὶ σήμερον κοινὸν καὶ σύνθησι πάθημα. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατόν νὰ διατηρῶμεν καθαρὸς τοὺς ὀδόντας ἡμῶν καὶ νὰ ἐπιτυγχάνωμεν τὴν μαργαριτοποίησιν αὐτῶν; Πρὸς τοῦτο ἄς συμβουλευθῶμεν τὴν βασιλίδαν τῶν Ἐπιστημῶν, τὴν πάνσοφον ἀλλὰ καὶ παντοδύναμον Χημείαν. Καὶ τί δὲν κατορθοῖ ἡ Χημεία; Αὕτη σήμερον, σοβαρὰ καὶ μεγαλοφυής, διδάσκει τὰς θαυμασίους βιομηχανίας, δι' ὧν νῦν δι' ὁδοῦ